

Rep. nr. 15/12

*

AR. NA-027-10

*

Tegensprekelijke
eindbeslissing
d.d. 19 april 2012

*

**VAN RECHTSWEGE
UITVOERBAAR BIJ
VOORRAAD
NIETTEGENSTAANDE
BEROEP**

KAMER VAN EERSTE AANLEG die kennis neemt van de zaken die in het Nederlands moeten worden behandeld, ingesteld bij de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, bij artikel 144, § 2 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994.

BESLISSING

In de zaak van RIZIV – DIENST VOOR GENEESKUNDIGE EVALUATIE EN CONTROLE, openbare instelling van sociale zekerheid, met zetel te 1150 Brussel, Tervurenlaan 211,

Eiser, voor wie zijn verschenen, de heer C..., apotheker-inspecteur en mevrouw D..., attaché, ambtenaren bij eiser.

Tegen De heer **A...**, apotheker, wonend te XXXX en **apothek XXXX**, gevestigd te XXXX,

Verweerders, met als raadsman, mr. B..., advocaat te XXXX.

*
*   *

Op de openbare terechtzitting van 15 maart 2012 heeft geen enkele partij de toepassing gevraagd van artikel 18, § 2, tweede lid, van het Koninklijk besluit van 9 mei 2008 tot bepaling van de werkingsregels en het Procedurereglement van de Kamers van eerste aanleg en van de Kamers van beroep bij de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het RIZIV.

1 RETROACTEN

Gelet op de gedingstukken, in het bijzonder:

- het dossier neergelegd door eiser;
- het verzoekschrift van eiser, neergelegd ter griffie op 11 oktober 2010;
- verklaring van verschijning van verweerders, ontvangen ter griffie op 26 oktober 2010;
- de conclusie van verweerders, ontvangen ter griffie op 17 januari 2011;
- de conclusie van eiser, neergelegd ter griffie op 6 april 2011;
- de syntheseconclusie van verweerders, ontvangen ter griffie op 13 mei 2011;
- de vaststelling van de rechtsdag op 15 maart 2012;

Gehoord op de openbare terechtzitting van 15 maart 2012:

- mevrouw D... en de heer C... in de uiteenzetting van de middelen namens eiser;
- mevrouw meester B... in de uiteenzetting van de middelen namens verweerders.

De debatten worden gesloten, de zaak in beraad genomen en voor uitspraak gesteld op 19 april 2012, eerste nuttige zitting van de Kamer van eerste aanleg.

*
*   *
*

2 VOORWERP VAN HET GESCHIL

Verweerder wordt de volgende inbreuk ten laste gelegd:

Er werden aan de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen in de periode van 1 augustus 2007 tot en met 31 mei 2009 farmaceutische specialiteiten aangerekend, welke niet werden afgeleverd. Enkel de farmaceutische specialiteiten die een aankooptekort vertoonden van meer dan 5 verpakkingen over de onderzochte periode werden ten laste gelegd als zijnde onterecht aangerekend aan de ziekteverzekering.

De vordering van eiser strekt ertoe:

- overeenkomstig artikel 164, 2de lid van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994 (gecoördineerde wet), verweerders solidair, in solidum of de ene bij gebreke aan de andere, te horen veroordelen tot de terugbetaling van de ten onrechte aangerekende verpakkingen, nl. een bedrag van 39.501,32 EUR ;
- overeenkomstig artikel 142, § 1, 1° van de gecoördineerde wet, apotheker A..., te horen veroordelen tot betaling van een administratieve geldboete van 59.251,98 EUR (150% van de ten laste gelegde verstrekkingen).

*
*   *

3 BEOORDELING

3.1 Reglementaire basis:

Het koninklijk besluit van 21 december 2001 tot vaststelling van de procedures, termijnen en voorwaarden inzake de tegemoetkoming van de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen in de kosten van farmaceutische specialiteiten bepaalt:

Artikel 2

“De verzekering komt enkel tegemoet in de kosten van de specialiteiten die opgenomen zijn op de lijst en in voorkomend geval voorgeschreven zijn overeenkomstig het koninklijk besluit van 8 juni 1994 tot vaststelling van het model van voorschrijfdocument betreffende de verstrekkingen van farmaceutische producten ten behoeve van niet in een ziekenhuis opgenomen rechthebbenden, en afgeleverd door de wettelijke zorgverleners...”

De nationale overeenkomst gesloten tussen de apothekers en de verzekeringsinstellingen bepaalt:

Artikel 2

De apothekers die tot deze overeenkomst toetreden verbinden er zich toe aan de rechthebbenden van de verzekering de farmaceutische verstrekkingen af te leveren, overeenkomstig de regels die door het Verzekeringscomité werden vastgesteld, en de wetten, besluiten en verordeningen van toepassing inzake de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen.

Artikel 8. §6

De apotheker geeft mandaat aan de tarifieringsdienst waarbij hij/zij aangesloten is, om in zijn naam alle noodzakelijke verrichtingen uit te voeren. Hij/zij erkent inzonderheid de kwijting die door de tarifieringsdienst voor de geïnde bedragen wordt gegeven.

De gecoördineerde wet bepaalt:

Art. 2.

In deze gecoördineerde wet wordt verstaan:

“...n) onder “zorgverlener”, de beoefenaars van de geneeskunst, de kinesitherapeuten, de verpleegkundigen, de paramedische medewerkers, de verplegingsinrichtingen, de inrichtingen voor revalidatie en herscholing en de andere diensten en instellingen. Worden voor de toepassing van de artikelen 37bis en 142 gelijkgesteld met zorgverleners, de natuurlijke of rechtspersonen die hen tewerkstellen die de zorgverlening organiseren of die de inning van de door de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging verschuldigde bedragen organiseren;

Artikel 73 Bis

“Onverminderd eventuele straf- en/of tuchtrechtelijke vervolging, en onafgezien van de bepalingen uit de overeenkomsten of verbintenissen bedoeld in Titel III, is het de zorgverleners en gelijkgestelden verboden, op straffe van de maatregelen voorzien in artikel 142, § 1:

1° reglementaire documenten voorzien in deze wet of de uitvoeringsbesluiten ervan op te stellen, te laten opstellen, af te leveren of te laten afleveren wanneer de verstrekkingen niet werden verleend of afgeleverd;...”

Artikel 142, §1

“Onverminderd eventuele strafrechtelijke- en/of tuchtrechtelijke sancties, worden de zorgverleners en gelijkgestelden die zich niet schikken naar de bepalingen van artikel 73bis de hiernavolgende maatregelen opgelegd:

1° de terugbetaling van de waarde van de verstrekkingen die ten onrechte aan de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging werden ten laste gelegd en een administratieve geldboete van 50 pct. tot 200 pct. van de waarde van de terugbetaling, bij een inbreuk op de bepalingen van artikel 73bis, 1°;...”

3.2 Terugvordering

Aan de hand van het balansonderzoek tussen de door apotheker A... aangekochte farmaceutische specialiteiten bij de verschillende leveranciers en de door hem aangerekende hoeveelheden van dezelfde specialiteiten aan de ziekteverzekering, werd vastgesteld dat er farmaceutische specialiteiten werden aangerekend aan de ziekteverzekering die niet werden afgeleverd aan een verzekerde.

Enkel de farmaceutische specialiteiten die een aankoopkort vertoonden van meer dan 5 verpakkingen over de onderzochte periode van augustus 2007 tot en met mei 2009 werden ten laste gelegd als zijnde onterecht aangerekend aan de ziekteverzekering.

Voor de onderzochte periode bedroeg het ten onrechte aan de ziekteverzekering aangerekend bedrag 39.501,32 EUR. Het betrof 68 verschillende CNK codes (farmaceutische specialiteiten) waarbij in totaal 896 verpakkingen ten onrechte werden aangerekend.

De Kamer van eerste aanleg stelt vast dat apotheker A... de hem ten laste gelegde feiten niet betwist.

Hij heeft verklaard:

“Het gaat hier om ter compensatie voorgeschreven medicatie (niet afgeleverd) en bij het gebruik van tegoedbonnen getarifieerde doch niet afgeleverde medicatie.”

Het aanrekenen van niet afgeleverde medicatie vormt een inbreuk op artikel 73bis van de gecoördineerde wet.

De onterecht aangerekende verpakkingen dienen te worden terugbetaald.

De Kamer van eerste aanleg stelt met eiser vast dat verweerders reeds op 6 oktober 2009 het totale ten laste gelegde bedrag van 39.501,32 EUR hebben terugbetaald.

3.3 Administratieve geldboete

Eiser vordert de veroordeling van apotheker A... tot betaling van een administratieve geldboete van 59.251,98 EUR, hetzij 150% van de ten onrechte aangerekende verpakkingen.

Apotheker A... vraagt de Kamer van eerste aanleg om de gevorderde administratieve geldboete te herleiden tot 50%, rekening houdende met volgende elementen:

- hij heeft zijn volledige medewerking verleend aan het onderzoek en heeft over de feiten onmiddellijk volledige en duidelijke verklaringen afgelegd;
- hij is totaal ontredderd en begrijpt niet hoe hij is kunnen ingaan op

- het verzoek van een aantal artsen wat heeft geleid tot de inbreuken, zodat een herhaling van de feiten uitgesloten is;
- hij heeft onmiddellijk de waarde van de ten onrechte aangerekende verpakkingen terugbetaald;
  - hij is sinds 1980 apotheker en in die tijd hebben er zich geen antecedenten voorgedaan;
  - hij heeft de feiten niet gepleegd om zich persoonlijk te verrijken, maar uit sociale overwegingen; zijn apotheken zijn gevestigd nabij een sociale wijk; het systeem werd opgezet om de patiënten van deze wijk goedkoop van bepaalde geneesmiddelen te voorzien; het financieel voordeel dat hij door het werken met tegoedbonnen zou hebben gehad, was dermate beperkt dat het elk opzet uitsluit;
  - het feit dat hij bleef verder werken met tegoedbonnen in plaats van met het systeem van uitgestelde afleveringen is uitsluitend het gevolg van een administratieve slordigheid; er was geen sprake van opzet;
  - hij heeft zijn handelingen van bij de eerste controle in februari 2009 gestaakt; enkel het systeem van de tegoedbonnen werd tot mei 2009 gebruikt.

De Kamer van eerste aanleg is van oordeel dat het aanrekenen van farmaceutische specialiteiten aan de ziekteverzekering terwijl deze niet werden afgeleverd aan een verzekerde, manifeste fraude uitmaakt. Het aanmaken van fictieve unieke streepjescodes via een systeem van tegoedbonnen gebeurde op regelmatige basis. Een dergelijke fraude dient streng te worden bestraft.

De bepalingen van de nomenclatuur zijn bovendien van openbare orde, zodat deze altijd strikt moeten worden toegepast, zonder enige afwijking. Aan de voorgeschreven reglementering mag niets toegevoegd of gewijzigd worden, naar eigen interpretatie gebaseerd op billijkheidsgronden, sociale overwegingen of het belang of het comfort van de patiënten (*Inf. RIZIV*, 1996/3, 365, noot van DE GHHELLINCK onder Arbh. Bergen, 13 december 1995). Bijgevolg kan bij de begroting van de op te leggen geldboete geen rekening worden gehouden met het door apotheker A... ingeroepen argument dat hij voormeld frauduleus systeem zou hebben opgezet uit sociale overwegingen.

Dat dit systeem hem zelf geen financiële voordelen zou geboden hebben, is bovendien niet correct. Het systeem werd immers opgezet "ter compensatie" van afgeleverde producten waarvoor geen vergoeding was voorzien. Apotheker A... verklaarde immers: *"Al die ter compensatie opgemaakte medicatievoorschriften werden ingediend met vignetjes van de verzekerden dus niet met de SIS-kaart. Op die manier kon ik als apotheker toch het remgeld ontvangen."*

Het systeem van tegoedbonnen werd overigens reeds afgeschaft op 1 mei 2002, derhalve vijf jaar voor de periode waarvoor er thans inbreuken worden ten laste gelegd. Het werd bovendien vervangen door het document van uitgestelde aflevering, net om tegen te gaan dat niet afgeleverde verpakkingen ten onrechte zouden worden vergoed door de ziekteverzekering. De Kamer van eerste aanleg is van oordeel dat het blijven werken met een systeem dat voor alle apothekers reeds vijf jaar is afgeschaft, niet louter kan vergoelikt worden als zijnde een "administratieve slordigheid". Te meer deze zogenaamde slordigheid

apotheker A... wel degelijk een financieel voordeel opleverde.

De Kamer van eerste aanleg is tevens van oordeel dat de afwezigheid van antecedenten in hoofde van apotheker A... geen herleiding van de gevorderde straf tot slechts 50% van de ten onrechte aangerekende verpakkingen tot gevolg kan hebben. De door eiser gevorderde straf ten belope van 150% van de ten onrechte aangerekende verpakkingen, betreft niet de maximumstraf. Bovendien houdt de Kamer er ook rekening mee dat slechts de farmaceutische specialiteiten die een aankooptekort vertoonden van meer dan vijf verpakkingen over de onderzochte periode werden ten laste gelegd.

De Kamer is dan ook van oordeel dat de gevorderde administratieve geldboete correct werd begroot. Deze dient onverkort te worden opgelegd.

*
*   *

OM DIE REDENEN,

DE KAMER VAN EERSTE AANLEG die kennis neemt van de zaken die in het Nederlands moeten worden behandeld,
Gelet op de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, in het bijzonder op de artikelen 144 en 145;

Na beraadslaging in overeenstemming met het bepaalde in artikel 145 van de gecoördineerde wet, en artikel 19 van het Procedurereglement;
Recht doende op tegenspraak.

Verklaart de vordering van eiser ontvankelijk en gegrond;

Veroordeelt verweerders solidair, in solidum of de ene bij gebreke aan de andere, tot de terugbetaling van een bedrag van 39.501,32 EUR;

Stelt vast dat dit bedrag reeds integraal werd terugbetaald;

Veroordeelt apotheker A... tot betaling van een administratieve geldboete ten belope van 150% van de ten onrechte aangerekende verpakkingen, hetzij een bedrag van 59.251,98 EUR.

Aldus uitgesproken door de Voorzitter op de buitengewone openbare terechtzitting van 19 april 2012 van de Kamer van eerste aanleg die kennis neemt van de zaken die in het Nederlands moeten worden behandeld, ingesteld bij de Dienst voor geneeskundige evaluatie en controle van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsuitkering, opgericht bij artikel 144 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, en ondertekend door:

- Sara SABLON, magistraat, Voorzitter van de Kamer van eerste aanleg;
- Sonja BOELEN, griffier.

Volgen de handtekeningen:

De griffier,

De Voorzitter,

Sonja BOELENS

Sara SABLON

De Kamer van eerste aanleg die kennis neemt van de zaken die in het Nederlands behandeld moeten worden, die in die taal de zaak heeft gehoord en er in die taal over beraadslaagde, was samengesteld uit mevrouw Sara SABLON, magistraat-voorzitter, en dokter Jacky DE PIERRE en dokter Hugo COPPENS, stemgerechtigde leden voorgedragen door de verzekeringsinstellingen, alsmede mevrouw Inge FAUT en mevrouw Karen RAMAEKERS, stemgerechtigde leden voorgedragen door de representatieve organisatie van het apothekerskorps. De Kamer van eerste aanleg werd bijgestaan door mevrouw Sonja BOELENS, griffier.

